



TASARIM VE PLANLAMA AKREDİTASYON DERNEĞİ

TASARIM VE PLANLAMA EĞİTİM PROGRAMLARI AKREDİTASYON KURULLARI YÖNETMELİĞİ

OYK
ORGANİZASYON YÜRÜTME KURULU

AYK
AKREDİTASYON KURULLARI

Konur 2 Sokak No:34/10 Kızılay – Ankara

taplakder@gmail.com

www.taplak.org

Sürüm No:2.0-20250127

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM: Kuruluş, Dayanak, Amaç, Kapsam	2
İKİNCİ BÖLÜM: Akreditasyon Kurulları Oluşumu, Çalışma Esasları, Görev ve Yetkileri	3
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: Kurullar	4
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: Program Değerlendirmesi	5
BEŞİNCİ BÖLÜM: Mali Hükümler	7
ALTINCI BÖLÜM: Çeşitli ve Son Hükümler	7

TASARIM VE PLANLAMA AKREDİTASYON DERNEĞİ
TASARIM VE PLANLAMA EĞİTİM PROGRAMLARI AKREDİTASYON KURULLARI
YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Kuruluş, Dayanak, Amaç, Kapsam

Madde 1- Tasarım veya Planlama Akreditasyon Kurulları, Tasarım veya Planlama Akreditasyon Derneği bünyesinde, Dernek Yönetim Kuruluna ve Yönetim Kuruluna bağlı yapılmış kurullar arasında eşgüdüm sağlayan Organizasyon Yürütme Kurulu yapısı altında yer alan Tasarım veya Planlama akreditasyon kurulları meslek mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak amaçlarıyla ve meslek menfaatleriyle ilgili işlerde resmî makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı, normları, fennî şartnameleri incelemek ve bunlar hakkındaki görüş ve düşünceleri ilgililere bildirmek görevleriyle, Tasarım veya Planlama eğitim programlarını değerlendirmek ve yetkinlik çalışmaları aracılığı ile geliştirmek üzere Dernek bünyesinde yer alan her farklı meslek alanı özelinde kurulmuş yapılardır. Bu Kurul altında her farklı meslek alanı özelinde yapılandırılmış, Değerlendirme Kurulu, Komiteler ve Değerlendirici Havuzu yer almaktadır. Kurul, Organizasyon Yürütme Kurulunun belirlediği genel çerçeve doğrultusunda ilgili meslek alanı eğitim programlarının akreditasyonu dahilinde gereksinim duyulan programa özel ölçütleri, değerlendiricileri, komiteleri oluşturur ve bunlarla ilgili tüm süreçleri tanımlar. İlgili program için akreditasyon faaliyeti akreditasyon kurulu altında yapılanmış değerlendirme kurulu tarafından yürütülür. Kurul altında yapılan komiteler, Bilgi ve Eğitim Komitesi, Kalite Kurulu Sürekli İyileştirme Komitesi, Aday Belirleme Komitesi, Tutarlılık Kontrol ve Ölçütler Komitesidir. Komite Üyeleri ilgili meslek alanı Akreditasyon Kurulu tarafından belirlenir. Organizasyon Şeması EK'de verilmiştir.

Dayanak

Madde 2- Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 ve 65 inci maddeleri ile 44 üncü maddesinin (b) bendi ile 23/11/2018 tarihli ve 30604 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kalite Güvencesi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Amaç

Madde 3- (a) Tasarım veya Planlama Eğitimi Programları Akreditasyon Kurullarının temel amacı, Tasarım veya Planlama eğitim programlarını değerlendirmek ve geliştirmektir. Böylece, Tasarım veya Planlama eğitimi mesleklerinin değerlerine, evrensel boyutta ilişkilerine, sorumluluklarına, meslek pratiğine, bilgi ve kimliklerine saygılı ve destekleyici tasarımcı ve planlılar yetiştiren programların güçlenmesine katkı sağlamaktır. Tasarım veya Planlama Eğitimi Programları Akreditasyon Kurulu, Tasarım veya Planlama eğitimi veren programların, meslek pratiği için gerekli kalite sürekliliğini garanti altına almayı amaçlar.

Tanımlar ve Kısaltmalar

Madde 4- Bu yönetmelikte geçen

- a) Birlik (TMMOB): Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini,
- b) Kanun: 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 ve 65 inci maddeleri ile 44 üncü maddesinin (b) bendi ile 23/11/2018 tarihli ve 30604 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kalite Güvencesi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliği’ni
- c) Oda TMMOB (Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği)’a bağlı İlgili Meslek Odaları
- d) Onur Üyesi– İlgili meslek örgütü yönetim kurulu tarafından önerilen ilgili meslek alanında üniversiteler bünyesinde eğitimci olarak en az 10 yıl hizmet vermiş olmak ve ilgili Tasarım veya Planlama okullarında bölüm başkanlığı yapan ve/veya yapmış olan kişiyi,
- e) Yönetim Kurulu: İlgili meslek örgütü yönetim kurulunu,
- f) AYK: İlgili Tasarım veya Planlama Akreditasyon Kurulu
- g) Lisans Programı; Tasarım veya planlama alanı altında toplanan tüm lisans programlarını tanımlar.
- h) Dernek: Tasarım ve Planlama Akreditasyon Derneği
- i) OYK: Organizasyon Yürütme Kurulu

İKİNCİ BÖLÜM

Akreditasyon Kurulları Oluşumu, Çalışma Esasları, Görev ve Yetkileri

Akreditasyon Kurulu

Madde 5- (a) Yedi (7) asil üyenin dört (4) tanesi ilgili meslek alanı kökenli olmak kaydıyla Dernek Organizasyon Yürütme Kurulu (OYK) tarafından önerilen üniversitelerde görev yapan akademisyen tasarımcı ya da plancı adaylar arasından, diğer üç (3) asil üye ilgili meslek örgütleri Yönetim Kurulları tarafından önerilen adaylar arasından (3 Oda Üyesi veya Onur Üyesi) Yönetim Kurulunca belirlenir. Yedi (7) yedek üyenin dört (4) tanesi ilgili meslek alanı kökenli olmak kaydıyla OYK tarafından oluşturulan Üniversitelerde görev yapan akademisyen tasarımcı ya da plancı adaylar arasından, diğer üç (3) yedek üye ilgili meslek örgütü Yönetim Kurulu tarafından (3 Oda Üyesi veya Onur Üyesi) belirlenir.

(b) Üye seçimi, iki senede bir kez (1) güz döneminde OYK Toplantıları sırasında gerçekleşir ve ilgili meslek örgütü Yönetim Kurulu tarafından bir ay içerisinde değerlendirilir ve onaylanır. AYK üyelerinin görev süreleri iki (2) yıldır.

(c) AYK üyeleri, ilgili tasarım veya planlama eğitim programında en az 10 yıl deneyim sahibi olan öğretim üyeleri veya eğitim kurumlarında ve meslekteki deneyimi toplamı en az 15 yıl olan ilgili meslek alanında faaliyet gösteren tasarımcı veya planlılar arasından belirlenir. Bir dönem önce AYK Yönetim Kurulu eski başkanı ya da üyelerinden bir kişi yönetim kurulunda bulunur. OYK bu esaslar yürürlüğe girdikten sonraki ilk toplantısında AYK’da yer almasını önerdiği, belirtilen özellikleri taşıyan adayları belirler ve Derneğe önerir. İlgili meslek örgütü Yönetim Kurulu, çalışma döneminin ilk üç ayı içerisinde, ilgili meslek alanı Bölüm Başkanları tarafından önerilen adaylar arasından dört (4) kurul üyesini ve doğrudan üç (3) Kurul üyesini belirler.

Görev Bölümü ve Çalışma Esasları

Madde 6- Kurul üyeleri kendi aralarında Başkan, Başkan Yardımcısı, Yazman ve Sayman Üye seçerler. Başkan, ilgili Akreditasyon Kurulunu temsil etmek, gerekli gördüğünde olağanüstü toplantıya çağırarak, Kurulun düzenli, uyumlu ve hukuka uygun çalışmasını sağlamak ve ilgili Tasarım veya Planlama Programları Akreditasyon Kurulu ile ilgili meslek örgütü ve Dernek arasındaki koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Akreditasyon Kurulları yılda en az bir (1) kez, salt çoğunlukla toplanır ve katılanların çoğunluğuyla karar verir. Başkanın bulunmadığı durumlarda Başkan Yardımcısı kurul yönetimini Başkan adına yürütür. Oylarda eşitlik olursa, Başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

Akreditasyon Kurulları'nun Görev ve Etkinlikleri

Madde 7- (a) Akreditasyon Kurulu, kendisiyle ilgili tasarım veya planlama programlarının değerlendirilmesi ve işlevsellikleri üzerine politikalar, yöntemler ve programa ait özel değerlendirme ölçütleri ve süreçlerini belirler. Akreditasyon süreçleri akreditasyon kurullarının belirlediği çerçevede ilgili alanın değerlendirme kurulu tarafından yürütülür.

(b) Yürürlükteki politikaları, yöntemleri ve değerlendirme ölçütlerini gözden geçirerek gerektiğinde günceller.

(c) Akreditasyon Kurulları, kendi alanıyla ilgili Program Değerlendirme Takımlarını, YK işbirliği ile oluşturur ve değerlendirmelerin belirlenen kriterler çerçevesinde yapılmasını sağlar. Program Değerlendirme Takımları ve Kurul Üyelerinin eğitilmesini sağlar. Kurul çalışma programını ve çalışma raporunu hazırlar.

(ç) Akreditasyon Kurulları bahsi geçen görev ve etkinliklerin gerçekleştirilmesi için kurul çalışmalarını Değerlendirme Kurulu, Komiteler, Değerlendirici Havuzundaki Program Değerlendirme Takımları ile birlikte Organizasyon Yürütme Kurulunun eşgüdümünde ve Danışma Kurulunun danışmanlığında yürütür, ilgili alan için değerlendirmenin gerçekleşmesinde sürecine liderlik eder.

(d) Topluma, öğrenci adaylarına, öğrenci danışmanlarına, öğrenci velilerine, eğitim kurumlarına, mesleki kurumlara, ilgili işverenlere ve devlet kurumlarına Organizasyon Yürütme Kuruluna (OYK) başvuru yapan ve değerlendirme ölçütlerini sağlayarak başarılı bir şekilde akredite olan kendi alanıyla ilgili tasarım veya planlama programlarını duyurulmak üzere Organizasyon Yürütme Kuruluna bildirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Kurullar**

Madde 8- (a) Danışma Kurulu

Akreditasyon Kurulları (AYK) gerekli görüldüğü zaman ve şekilde Danışma Kurulu'nun görüş ve önerilerine başvurabilir. AYK Yönetim Kurulu ivedi durumlarda Danışma Kurulu'nu ve/veya Dernek Yönetim Kurulunu veya Organizasyon Yürütme Kurulunu toplantıya çağırır.

Danışma Kurulu, AYK tarafından ihtiyaç duyulması halinde, amaçlarının gerçekleştirilmesinde yardımcı olur. Sürdürülen çalışmaların değerlendirmelerini yapmak, oluşturulan program ve

OYK/AYK
Tasarım ve Planlama Eğitim Programları Akreditasyon Kurulları Yönetmeliği

programların geliştirilmesine katkıda bulunmak, ortaya çıkan ihtiyaçlara yönelik olarak çalışma programlarına dair önemli konularda girdiler sağlamak üzere Dernek tüzüğünde yer alan esaslar doğrultusunda, akreditasyon hizmeti verilecek her meslek alanından kişilerin eşit sayıda yer alacağı bir yapıda oluşturulur.

Oluşturulan Danışma Kurulu; ihtiyaç duyulması durumunda uzman görüşü almak üzere aşağıda belirtilenlerle sınırlı kalmaksızın kurumlar ve/veya uzman danışmanlardan da görüş alabilir;

- TMMOB ve bağlı Odalar
- Meslek örgütleri
- Tasarım ve planlama hizmeti talep eden kamu kurum ve kuruluşlarının, yerel yönetimlerin, tüketici ve müteahhit birlikleri temsilcileri
- Öğrenci Temsilcileri
- İlgili alanlar Bölüm Başkanları İletişim Grupları
- İlgili Dekanlar Konseyleri
- PEMKON (Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanları Konseyi)
- PEMAT (Peyzaj Mimarlığı Akademik İşbirliği Topluluğu)
- ULİLPİEP- Ulusal İçmimarlık Lisansüstü Programlar İletişim ve Etkileşim Platformu
- ECZAKDER - Ulusal Eczacılık Eğitimi Akreditasyon Derneği
- Mim.Ar – Mimarlar Odası Mimarlık Araştırma Merkezi
- MÜDEK / Mühendislik Eğitim Program Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
- ZİDEK/ Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
- VEDEK/Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları ve Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
- FEDEK/ Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Öğretim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Komisyonu
- TEPDAD/Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
- TÜRKAK / Türk Akreditasyon Kurumu
- YÖKAK / Yükseköğretim Kalite Kurulu
- KALDER/Türkiye Kalite Derneği
- PEMDER/Peyzaj Mimarlığı Eğitim ve Bilim Derneği

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Program Değerlendirmesi

Program Değerlendirme Takımları

Madde 9- (a) Tasarım ve Planlama Eğitim Programları Yönetim Kurulunun 27.01.2025 tarihli toplantısında alınan karar doğrultusunda yapılan güncelleme ile AYK, ilgili tasarım veya planlama eğitim programlarını değerlendirmek üzere 3 kişilik üyeden oluşan değerlendirme takımını belirler. Takımın bir (1) üyesi çalışmalarında en az 10 yıl deneyim sahibi olan ilgili meslek alanı eğitimini veren bir bölümde görevli öğretim elemanı, bir (1) üyesi mesleki uygulama deneyimi en az 15 yıl olan tasarımcı ya da planıcı, bir (1) üyesi öğrenci değerlendirmecisinden oluşur. AYK belirlenen 3 kişilik üyeden oluşan değerlendirme takımını YK'ya sunar ve YK ilgili değerlendirme takımı için bir (1) üye daha belirler. Her bir meslek alanı için dört (4)'er üyeden oluşan birden fazla değerlendirme takımı olabilir.

(b) Program değerlendirme ekibinin belirlenmesi sırasında iki (2) yedek değerlendirmeci atanır.

Bu kişilerin değerlendirilecek tasarım veya planlama bölümleri ile yönetici ve eğitimci olarak organik ilişkisi olamaz.

Değerlendirme Kapsamına Alınacak Programlar

Madde 10- Yüksek Öğretim Kurulu tarafından tanınan yükseköğretim kurumlarınca yürütülen tasarım veya planlama bölümlerinin eğitim programları değerlendirme kapsamına alınır.

Değerlendirme Süreci ve Çalışma İlkeleri

Madde 11- Değerlendirme süreci değerlendirilme talebinde bulunan programların başvuruları ile başlar. Program akreditasyon başvuruları TAPLAK OYK tarafından ilgili programın asgari koşullarına uygunluk incelemesi / ön değerlendirmesi (gerekli durumlarda ek bilgi ve belge talebi) ile devam eder. Başvuru sonuçlarının kurum ve programlara iletilmesinin ardından sözleşmelerin imzalanması ile süreç devam eder. Program tarafından TAPLAK tarafından belirlenmiş format ve içerikte bir Öz Değerlendirme Raporu (ÖDR) hazırlanır, rapor AYK ve YK tarafından belirlenen değerlendirme takımları tarafından incelenip değerlendirilir. Saha ziyareti tarihlerini kapsayacak şekilde ziyaret programları hazırlanır ve 3 günlük kurum ziyaretleri gerçekleştirilir. Gönüllü, şeffaf, adil ve objektif yürütülen bu süreçte eğitim programları analiz edilerek, program değerlendirme ölçütlerinde yer alan genel ilkelerin sağlanıp sağlanmadığı tespit edilir. Akreditasyon değerlendirme süreçleri takvimi ve çalışma ilkeleri her yıl düzenli olarak TAPLAK tarafından değerlendirilir ve kamuya sunulur.

Alana özel değerlendirme ölçütleri ve sürecin nasıl işleyeceği, ilgili alan Akreditasyon Kurulu tarafından belirlenir. Ancak Tasarım ve Planlama alanıyla ilgili Ulusal Yeterlilikler Çerçevesine ve YÖK ve YÖKAK'ın ilkelerine bağlı olarak yürütülecek genel ölçütler Organizasyon Yürütme Kurulu tarafından belirlenir ve genel ölçütlere ilişkin ön değerlendirmeler OYK tarafından yürütülür. Genel ölçütler kapsamında ön değerlendirmeyi geçen programlar ilgili program akreditasyon kuruluna yönlendirilir. Akreditasyon kararın verilmesi, akreditasyon başvurusunun değerlendirilmesi, duyurulması ve itiraz ve şikayet süreçleri OYK tarafından yürütülür. Değerlendirmeye esas olan ölçütler Genel Değerlendirme Ölçütleri; Öğrenciler, Program Eğitim Amaçları, Program Çıktıları; Sürekli İyileştirme, Eğitim Planı, Öğretim Kadrosu, Altyapı, Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar, Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri ve Disipline Özgü Ölçütler şeklinde yapılandırılmıştır. Genel Değerlendirme Ölçütlerinin belirlenmesi ve sürecin yürütülmesi tüm programlar için Organizasyon Yürütme Kurulunca yapılır.

Programa Özel Değerlendirme Ölçütleri

Madde 12- Program değerlendirme ölçütlerinin başlıkları şunlardır:

- a) Programın görev ve görüşü,
- b) Programın yapısı ve tutarlılığı,
- c) Mezunun kazanması beklenen bilgi ve beceriler,
- d) İnsan kaynakları,
- e) Öğrenme kaynakları (fiziksel kaynaklar),
- f) Mali kaynaklar,
- g) Nitelik sağlama ve geliştirme,
- h) Öğrenci destek ve kılavuzluk,
- ı) Öğrencilere kazandırılması hedeflenen bilgi ve beceriler ve bunların nasıl kazandırıldığı
- i) Akademik teşvik ve ödüllendirme sistemleri.

Yukarıdaki değerlendirme ölçütlerine göre programın güçlü yönleri, tutarlılığı, eksiklikleri, yetersizlikleri ve olumsuzlukları hazırlanacak bir rapor ile tespit edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Mali Hükümler

Akreditasyon Kurullarının Giderleri

Madde 13- (a) Kurulun her türlü malî işlemleri, Kanuna, genel muhasebe kurallarına, Dernek İktisadi İşletmesi Malî İşler Yönetmeliğine uygun olarak yürütülür.

(b) Kurul Bütçesi, tüm dernek gelir ve giderlerini içinde hazırlanır ve Dernek Yönetim Kurulunun onayıyla kesinlik kazanır. Her yıl için ayrı bir bütçe hazırlanarak Yönetim Kuruluna sunulur.

(c) Kurul'un amacını gerçekleştirmek için yürütülecek çalışmalara ilişkin tüm harcamalar Kurul'un giderlerini oluşturur. Harcamalar, onaylanan bütçe üzerinden Dernek tarafından karşılanır. Kurulun giderleri Dernek bütçesi içinde ayrı bir fasıl olarak yer alır.

(d) Akreditasyon Kurullarının her türlü geliri Derneğe aittir. Kurul ya da bünyesindekiler, kendi adlarına para toplayamaz, yaptıkları bütün tahsilatı üç (3) işgünü içerisinde dernek tarafından ibraz edilen resmi banka hesabına yatırmak zorundadırlar. Kurul giderleri, Dernek Yönetim Kurulunca kabul edilen Bütçesine göre ayrılan ödenekten karşılanır. Akreditasyon Kurulu kendi bütçesine göre gerekli harcamalarda bulunur. Her ay sonunda, gider ve gelirler, birer çizelge biçiminde Dernek Yönetim Kurulu'na bildirilir. Akreditasyon Kurulu, çalışmaları ve mali hesapları yönünden Dernek Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur. Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Akreditasyon Kurulu'nun mali bütçelerinin gerçekleştirilmesinde Yönetim Kurulu sorumludur. Söz konusu sorumluluklar çerçevesinde Akreditasyon Kurulu ile Dernek Yönetim Kurulu arasında oluşabilecek görüş ayrılığı ya da uyuşmazlık; Dernek Yönetim Kurulu ile Akreditasyon Kurulu arasında yapılacak ortak toplantıda çözümlenir. Gerçekleştirilen ortak toplantıda, çoğunluğun görüşleri doğrultusunda işlem yapılır.

ALTINCI BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Bağımsızlık

Madde 15- TAPLAK Akreditasyon Kurulları organizasyonel, operasyonel ve resmi süreçlerinde bağımsızdırlar. Akreditasyon Kurullarında görev alan yöneticiler ve değerlendiriciler kendi kurumlarından bağımsız olarak akreditasyon süreçlerine katılırlar.

Madde 16- TAPLAK Değerlendirici Sözleşmesi ve Etik Beyannameleriyle, Değerlendiricilerin ve Diğer TAPLAK kurullarında görev alan tüm üyelerin tarafsızlık sorumluluğu ve bağımsızlıkları garanti altına alınır.

Şeffaflık

Madde 17- TAPLAK düzenli olarak akreditasyon faaliyetleri sonucunda elde ettiği birikimleri; genel yaklaşımlar, sonuçlar ve etkiler açısından analiz eder ve iyi uygulama örnekleri ile yapısal

OYK/AYK
Tasarım ve Planlama Eğitim Programları Akreditasyon Kurulları Yönetmeliği

sorunları (mevzuat, sistem, insan kaynağı vb.) içeren genel değerlendirme raporlarını iki yılda bir hazırlayarak kurumsal internet sayfasından kamuoyuna ilan eder.

Geri Besleme

Madde 18- TAPLAK akreditasyon değerlendirme sonuçları, düzenlediği değerlendirici eğitimleri, yükseköğretim kurumlarına yönelik eğitimler vb. süreçler kapsamında geri bildirimlerin alınmasını ve iyileştirmelerin sağlar

Yürürlük

Madde 19- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tasarım ve Planlama Akreditasyon Derneği Yönetim Kurulu yürütür.

EK: Organizasyon Şeması

